

Sindik, Nadežda M. — Grozdanovič-Palič, Miroslava — Mano-Zisi, Katarina: Opis rukopisa i štarih stampanih knjiga Biblioteke Srpske Pravoslavne Eparhije u Sentandreji. Beograd–Novi Sad, 1991. 391 p. 94 ill. (Narodna Biblioteka Srbije–Biblioteka Matice Srpske)

Szlavistákat és hungarológusokat egyaránt érdeklő könyv látott napvilágot: a Budai Szerb Ortodox Eparchia Szentendre-i Könyvtárának kéziratait és régi könyveit tette közzé három belgrádi kutató.

A bevezető tanulmány ismerteti a gyűjtemény kialakulásának folyamatát; a könyvek és kéziratok egy részét a Magyarországra bevándorló szerbek hozták magukkal hazájukból a 17. század végén; a másik rész Szentendrén, Grábócon és Budán keletkezett a 18–19. század folyamán. A 14 lapnyi bevezetés valóságos kincsesára az anyaországi és magyarországi szerb művelődéstörténeti adatoknak. A katalógus létrejöttét a Magyarország és Jugoszlávia között megkötött kulturális egyezmény tette lehetővé, a munkálatok közel másfél évtizedig folytak, az eredmény: 134 kézirat és 36 régi könyv részletes, szakmailag kifogástalan, a modern követelményeknek megfelelő ismertetése. A kéziratok esetében hat adatsort közölnek: 1. kodikológiai leírás, 2. scriptor, scriptorium, kronológia, 3. kötés és ornamentika, 4. írás és nyelv, 5. tartalom, 6. marginalia. Liturgikus szövegek, történelmi munkák, tankönyvek, defterek, hagiográfiai és apologetikai művek sorakoznak egymás után; a nagy gazdagságból kiemelném a grábóci (Magyarország) monostor krónikáját (7. tétel), a keleti és nyugati egyház polémiáját (több példányban is megvan), Rosztovi Szent Demeter apológiáját (18.

tétel), amely már átvezet a szerb–keleti szláv kapcsolatok történetéhez.

A kéziratok leírását (N. Sindik munkája) 11 mutató és 64 képes tábla zárja.

Miroslava Grozdanovič-Palič a vízjelekkel foglalkozik, tanulmányában bonyolult összefüggéseket tár fel. Számunkra az a legfontosabb megállapítás, hogy a magyarországi szerb scriptoriumokban főként osztrák, cseh és felvidéki papírmalmok termékeit használták. Értekezését 20 tábla és 4 mutató teszi teljessé.

A katalógus harmadik részében Katerina Mano-Zisi huszonehét 16–17. századi szerb és egyházi szláv könyv adatait közli, provenienciájuk figyelembevételével. Kitér a magyarországi és ausztriai cirill betűs nyomdászat történetére, valamint a keleti szláv nyomtatványoknak a régióba történt importálására is. A Mano-Zisi által leírt könyvek Vence, Krakkó és Mrksina Crkva officináiból kerültek ki, a szerző 8 mutatót és 8 illusztrációt mellékel. A katalógus nyomdai kivitele igen jó. Feltétlenül szükséges lett volna közzétenni a bevezető tanulmány rezüméjét egy világnyelven és magyarul; mellékelni a margináliákban előforduló magyarországi szerb helységnevek magyar megfelelőjét, ezek ugyanis még a szlavisták számára sem azonosíthatóak, ha az illető nem szerb anyanyelvű személy. Pontosabban kellett volna elvégezni a latin betűkkel írt szövegrészek korrektúráját.

Mindent egybevetve: a szerb és a magyar kutatás kivételesen értékes művel gyarapodott.

OJTOZI ESZTER

A kiadásért felel az Argumentum Kiadó igazgatója
Szedte az Argumentum Kft.
Megjelent 8,22 A/5 ív terjedelemben
HU ISSN 0025-0171
Nyomta a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház nyomdaüzeme
Felelős vezető: Hujder Zoltán
Munkaszám: 377/92

TARTALOM

<i>Varga Imre</i> : Funkcióváltás iskolai színjátszásunkban (Molière és a magyar vígjáték)	1
<i>Szénászky Mária</i> : Szepesy Ignác kulturális tevékenysége	13
<i>Voit Krisztina</i> : A magyar közgyűjteményrendszer történetének vázlata a századfordulótól 1949-ig. I.	23

KÖZLEMÉNYEK

<i>Veszprémy László</i> : Anonymus Gestájának kézirata	44
<i>Wehli Tünde</i> : Anonymus Gesta Hungaroruma kéziratának helye a magyarországi könyvfestészet történetében	52
<i>Csapodi Csaba</i> : Egy magyar királylány és királyné (Jagello Anna) könyve	55
<i>Kókay György</i> : Cromwell és a 18. század végi magyar nemesi mozgalom	57
<i>Enyedi Sándor</i> : Az Erdélyi Magyar Nyelvmívelő Társaság 1798-as levelesládájából. II.	59
<i>Magyar László András</i> : Girolamo Cardano és a váci cenzor	66
<i>Pintér László</i> : Korda balatonfüredi kölcsönkönyvtára	69

FIGYELŐ

<i>Kókay György</i> : Kozocsa Sándor (1904–1991)	71
<i>Kilián István</i> – <i>Varga Imre</i> : A Régi Magyar Költők Tára újabb kötetei	72
<i>Murányi Lajos</i> – <i>J. Kiss Anna</i> : Az Akadémiai Könyvtár 1991. évi új külföldi beszerzései	80

SZEMLE

<i>Kőszegfalvi Ferenc</i> : Adatok a hódmezővásárhelyi nyomdászat, sajtó és könyvkiadás történetéhez. 1852–1944. Békéscsaba–Gyoma, 1991. (<i>Lakatos Éva</i>)	83
<i>Biblia Kazinczy Ferenc</i> szavaival. Faksimile kiadás. Szerk. Busa Margit. Bp. 1991. (<i>Varga Imre</i>)	84
Az erdélyi ferences kusztódia története. Sajtó alá rend. Madas Edit. Bp. 1989. Györffi Pál: Az erdélyi ferences kusztódia története. Ford. és kiad. Domokos Pál Péter. Bp. 1989. (<i>Varga Imre</i>)	85
<i>Köhler, Hans Joachim</i> : Bibliographie der Flugschriften des 16. Jahrhunderts. Teil I. Bd. 1. Tübingen, 1991. (<i>Borsa Gedeon</i>)	87
<i>Walsh, James E.</i> : A catalogue of the fifteenth-century printed books in the Harvard University Library. Vol. I. Binghamton–New York, 1991. (<i>Borsa Gedeon</i>)	89
<i>Sindik, Nadežda M.</i> – <i>Grozdanovič-Palič, Miroslava</i> – <i>Mano-Zisi, Katarina</i> : Opis rukopisa i starih štampanih knjiga Biblioteke Srpske Pravoslavne Eparhije u Sentandreji. Beograd–Novi Sad, 1991. (<i>Ojtozi Eszter</i>)	91

SOMMAIRE

<i>Varga, Imre</i> : Un changement de fonction dans notre art dramatique scolaire. (Molière et la comédie hongroise)	1
<i>Szénászky, Mária</i> : L'activité culturelle d'Ignác Szepesý	13
<i>Voit, Krisztina</i> : Une esquisse du système des collections publiques hongroises à partir du tournant du siècle jusqu'à 1949. I.	23

CONTRIBUTIONS HISTORIQUES

<i>Veszprémy, László</i> : Le manuscrit de la Gesta d'Anonymus	44
<i>Wehli, Tünde</i> : La position du manuscrit de la Gesta Hungarorum d'Anonymus dans l'histoire de l'enluminure des livres en Hongrie	52
<i>Csapodí, Csaba</i> : Une fille de roi hongroise et une reine (Anne Jagiello)	55
<i>Kókay, György</i> : Cromwell et le mouvement de la noblesse hongroise à la fin du XVIII ^e siècle ..	57
<i>Enyedí, Sándor</i> : De la boîte aux lettres de 1798 de l'Association Transylvanie pour la Culture de la Langue Hongroise, II.	59
<i>Magyar, László András</i> : Girolamo Cardano et le censeur de Vác ...	66
<i>Pintér, László</i> : La bibliothèque de prêt de Korda à Balatonfüred	69

CHRONIQUE

<i>Kókay, György</i> : Sándor Kozocsa (1904–1991)	71
<i>Kilián, István</i> – <i>Varga, Imre</i> : Les récents volumes de la Collection des Anciens Poètes Hongrois	72
<i>Murányi, Lajos</i> – <i>J. Kiss, Anna</i> : Les acquisitions étrangères de la Bibliothèque de l'Académie en 1991	80

REVUE

<i>Kőszegfalvi, Ferenc</i> : Quelques données à l'histoire de l'imprimerie, de la presse et de la publication des livres à Hódmezővásárhely, 1852–1944. Békéscsaba–Gyoma, 1991. (<i>Lakatos, Éva</i>)	83
Une Bible avec les mots de Ferenc Kazinczy. Édition facsimile. Réd. par Margit Busa. Bp. 1991. (<i>Varga, Imre</i>)	84
Les histoires de la custodie franciscaine de Transylvanie. Publ. par Edit Madas et Domokos, Pál Péter. Bp. 1989. (<i>Varga, Imre</i>)	85
<i>Köhler, Hans Joachim</i> : Bibliographie der Flugschriften des 16. Jahrhunderts. Teil I. Bd. 1. Tübingen, 1991. (<i>Borsa, Gedeon</i>)	87
<i>Walsh, James E.</i> : A catalogue of the fifteenth-century printed books in the Harvard University Library. Vol. I. Binghamton–New York, 1991. (<i>Borsa, Gedeon</i>)	89
<i>Sindik, Nadežda M.</i> – <i>Grozdanovič-Palič, Miroslava</i> – <i>Mano-Zisi, Katarina</i> : Opis rukopisa i starih stamparih knjiga Biblioteke Srpske Pravoslavne Eparhije u Sentandreji. Beograd–Novi Sad, 1991. (<i>Ojtozi, Eszter</i>)	91